

İşıqlı sabahlar üçün, çiçəklənən millət üçün,
düşünərək yaşayanlar üçün, səsi dünyaya yayılacaq bir
gənclik üçün, **parlaq bir gələcək üçün**, xoşbəxt bir
ailə üçün, sevincli qəlblər üçün, gülən üzlər üçün,
həyat səhifələrimizi parlaq imza sahiblərinin
qələmi ilə yazmaq üçün

Simurq

Kitabın sahibi

Oxu tarixi

Ürək ver

SAVANNAYA QAYIDIŞ

ELMİR HÜSEYNOĞLU

Koordinator:	Amin
Redaktor:	Toğrul MUSAYEV
Korrektor:	Turac ELDARQIZI
Yekun oxunuş:	Zülfü XƏLİLÖV
Tərtibatçı:	İsmayıl SÜLEYMANLI
İllüstrator:	Elçin CABBAROV
Cildin dizayneri:	Ramin HƏSƏNƏLİZADƏ

Elmir Hüseynoğlu
SAVANNAYA QAYIDIŞ

Bakı, “Simurq” Nəşriyyatı – 2022, 112 səh. / III nəşr

© Elmir Hüseynoğlu / 2018

© Parlaq İmzalar MMC / 2018

Kitabın bütün hüquqları qorunur. İcazəsiz olaraq hər hansı vasitə ilə nəşri və yayımlanması qadağandır.

Simurq Nəşriyyatı | 6

SİMURQ – Parlaq İmzalar MMC-yə məxsus markadır.

www.parlaqimzalar.az
simurq@parlaqimzalar.az
facebook.com/simurqkitab
0559697259 / 0559897259

Mətbəə: “AVE PRINT” MMC
Çap tarixi: 27.09.2022
Sifariş: 41(26)/22

Mündəricat

Körpə aslanlar _____	9
İlk ov _____	15
Timsahlı göl _____	24
Ovçular _____	33
Çıxılmaz _____	41
Svit _____	50
Alqışlar _____	56
Fred _____	62
Yuxu _____	65
İkinci ov _____	68
Əzm _____	73
Sonuncu ov _____	76
Yalançı Fred _____	82
Atəş səsi _____	100

*Hər şeyin öz aid olduğu yer var,
lakin heç də hər şey öz yerində deyil.*

KÖRPƏ ASLANLAR

Günəşin üfüqdən görünməsi ilə yeni bir savaş başlayır. Nə edəcəyini bilənlər amandadırlar. Bilməyənlər isə həтта təhlükənin varlığından belə xəbərsizdirlər. Hər kəsin öz mübarizə üsulu var. Qaçmaq və ya tutmaq. Ovlamaq və ya şikara çevrilməmək. Həyatda qalmaq üçün yaxşı qaçmağı bacarmalısan. Çünki Savannada səhv heç vaxt bağışlanmır. Buranın sakinləri iki yerə bölünür – qaçanlar və qovanlar. Həyatda qalmaq hər birinin ortaq dəridir. Bu savaştan kimin qalib çıxacağı isə günün sonu aydın olur.

Havanın açılması ilə birgə illərin ədavətli qonşuları dərin gecə yuxusundan oyandılar. Hər kəs ehtiyatını əldən vermədən gündəlik

həyatına başladı. Quşlar qanadlanıb göy üzündə dəstə-dəstə süzürdülər. Timsahlar suyun üzünə çıxıb kürəklərini günəşə verirdilər. Fillərlə zürafələr ağaclardan yarpaq qoparıb, ceyran-cüyür bozqırlarda otlayır, meymunlar budaqdan-budağa tullanırdılar. Çaqqallar sürü ilə gəzir, qunduz, kirpi və dovşanlar yuvadan günəşə sarı boylanırdılar. Hərə öz hayında idi. Günəş getdikcə yüksəlir, göydən yerə od ələnirdi. Tək və çarəsiz Elana da bütün heyvanlar kimi bu istidən öz nəsibini almışdı. Həm qarnı ağırlaşmış, həm də istilər onu əldən salmışdı, yeriyəcək təqəti qalmamışdı. Son gücünü toplayıb özünü bir ağacın kölgəsinə verdi.

Və onun bir-birindən gözəl üç balası dünyaya gəldi. Elana onlara Qran, Snan və Xoflan adı verdi. Yalnız qalmış anaya təkbaşına üç balanı böyütmək heç də asan olmayacaqdı. Həm onlara yem tapmaq, həm vəhşi heyvanların hücumundan qorumaq, həm də aslan kimi böyütmək Savanna şəraitində çox çətin idi. Ancaq balalarına olan məhəbbəti Elanaya bütün çətinlikləri unuttururdu. O,

ilk həftə balalarının yanından ayrılmadı və növbəti həftə onların gözlərinin açılmasını gözlədi. Bu günlər ərzində ova çıxmadı və getdikcə aclıq onu əldən salmağa başladı. Yeni doğulmuş balalar çox balaca olduqlarından hələ ki, ana südü ilə bəslənirdilər. Lakin Elana onları südlə bəsləmək üçün özü də yaxşı yeməli idi. Buna görə də o hər axşam körpə aslanları sıx kolluqda gizlədib ova yollanır, ovdan qayıdan kimi balalarına süd verirdi.

Körpə aslanların doğulduğu gündən üç ay keçmişdi. Artıq onlar ana südü ilə bəslənmirdilər. Anaları ova çıxarkən onları da özü ilə aparar, beləcə, bala aslanlar həm ov etməyi öyrənir, həm də ov əti yeyirdilər.

Ov zamanı Elana körpə aslanların təhlükəsizliyini də unutmurdu. Çünki hər an çaqqal sürüsü onlara hücumə keçər, ovu əllərindən alar, balaca aslanlara zərər yetirə bilərdi. Elana balalarının ov etməyi asanlıqla öyrənə bilmələri üçün gündüz – balaca aslanların gözü önündə ova çıxırdı. Hər ov dəyərli bir dərs idi. Yaxşı ovçu olmaq üçün aslanlar anaları-

nı eynilə təkrarlamalı idilər. Onlar ovlanmış heyvanı təhlükəsiz yerdə gizlədir, yeməyi gecə vaxtlarınadək saxlayırdılar. Günün qalan hissəsini isə Savannanın kölgəliklərində istirahətdə keçirirdilər.

* * *

Qran və qardaşları altı ay idi doğulmuşdular. Artıq onlar həm öz aralarında danışa bilir, həm də analarının dediyini tam başa düşürdülər. Arabir Elana balalarını bir araya yığır, onlara öz dəyərli məsləhətlərini verirdi. Günlərin bir günü Elana balaca aslanları kölgəliyə yığıb danışmağa başladı:

– Əziz balalarım, bu gün sizə düşmənlərimizdən danışmaq istəyirəm. Kimdir onlar? Ərazimizə ov ələ keçirmək üçün girən aslanlar, ovumuzu əlimizdən almağa çalışan çaqqallar, timsahlar və bir də amansız ovçular.

Xoflan anasından təəccüblə soruşdu:

– Anacan, bəs ən yaxşı ovçular biz deyildik? Bizdən güclü ovçu var? Varsa, bəs biz onları niyə görməmişik?

– Oğlum, onlar bizim kimi Savannada yaşayırlar. Bizi də yemək üçün ovlamırlar.

Snan anasının sözünü yarımçıq kəsib soruşdu:

– Yeməyəcəklərsə, axı niyə ovlasınlar ki?

– Düzü, mən də bilmirəm. Ancaq atalarımızdan eşitmişəm ki, bizi ovladıqdan sonra özlərini güclü görsətmək üçün dərimizi soyub geyinirlər.

– Bəs onların öz dərisi yoxdur ki?

– Görmədiyim üçün deyə bilmərəm, onların dərisi var, ya yox. Amma olsa, yəqin ki, bizi dərimizə görə ovlamazlar.

Xoflan anasının bu sözündən sonra bir daha soruşdu:

– Anacan, bizim başqa düşmənimiz də var?

– Bəli, balalarım, bizim bunlardan da qorxulu düşmənimiz var. Ona görə qorxuludur ki, həmişə bizimlədir. Bizimlə doğulur, bizimlə böyüyür, bizimlə ov edir, yeyir və yatır.

Analarının bu sözündən qorxuya düşən balalar təşvişlə onun üzünə baxdılar. Elana onların qorxdığını görüb sözünə davam etdi.

– Əzizlərim, o bizim qarnımızdır.

Analarına diqqətlə qulaq asan Qran və qardaşları bu sözləri eşidən kimi üzlərini bü-züb, alınlarını qırışdırdılar və Qran təəccüblə soruşdu:

– Qarnımız?

– Bəli, aslanların qarnı başlarına bəladır. Qazandığımız hər bir düşmən də ona görədir. Biz aslanlar çox az halda xəstəlikdən ölürük. Baxın, bir aslan ov etmək üçün bizim ərazimizə girir, çaqqal sürüsü şikarımıza göz dikir və bizə hücumə keçir, timsahlar isə bizə suda ov edərkən hücum edirlər. Deməli, hər ov eyni zamanda yeni bir mübarizə, yeni bir can təhlükəsi və ya ölüm-dirim savaşıdır.

Ana aslan balalarına qətiyyətlə dönə-dönə tapşırırdı:

– Mənim gözəllərim, indi siz mənə söz verin ki, yetərincə ac olmadıqda, yeməyə ehtiyac duymadıqda canınızı təhlükəyə atmayacaqsınız. Qarnınızı başınıza bəla etməyəcəksiniz.

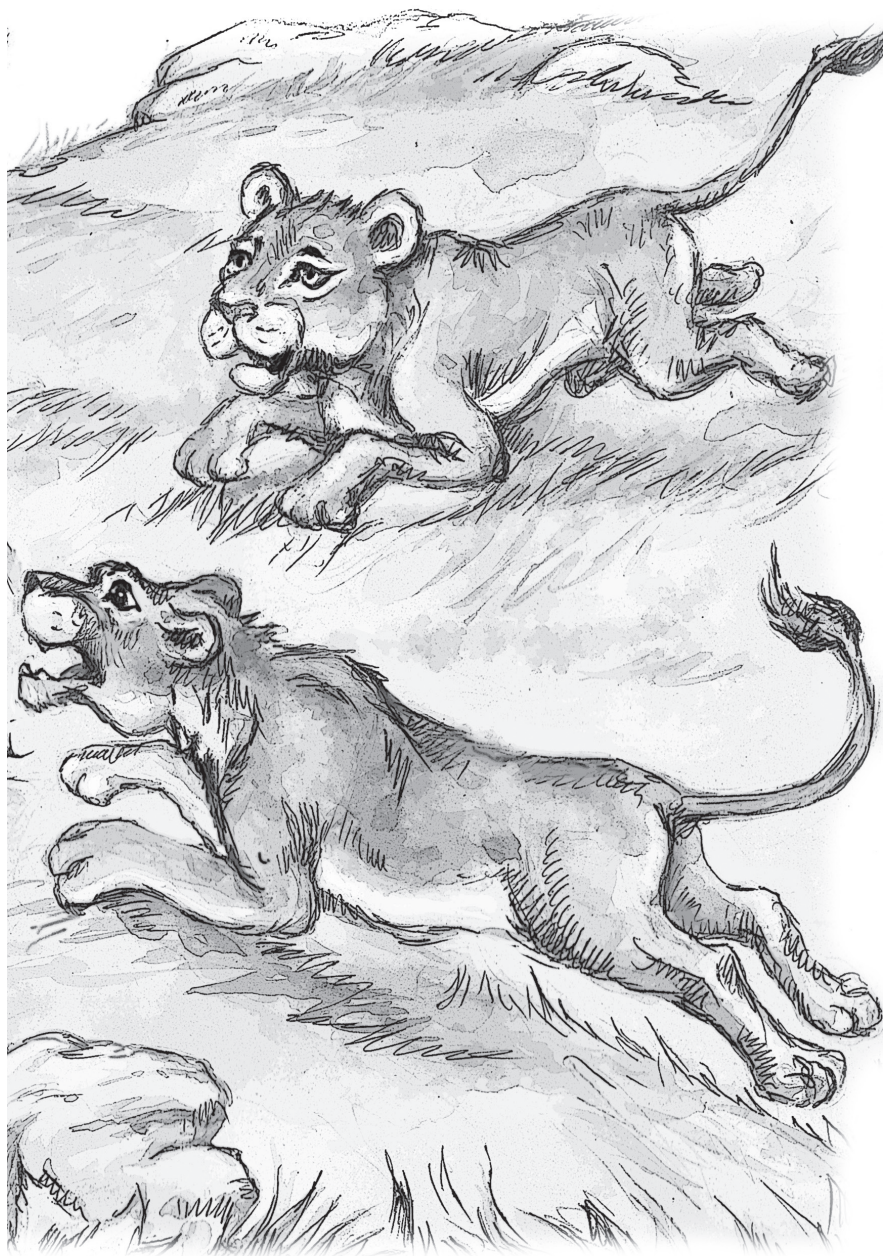
Balalar da başlarını analarının bədəninə sürtməklə ona söz verdilər.

İLK OV

Bir neçə müddət idi ki, Elana balalarını ilk ova çıxartmaq üçün fürsət axtarırdı. Hətta gecikmişdi. Nəhayət, ananın gözlədiyi an gəlib çatdı. Balalarını da götürüb Savannanın yeni yaşıllıqlarına doğru getdi. O, ceyranların əksər vaxtları burada otladıqlarını bilirdi. Ceyranlar başlarını aşağı salıb öz işləri ilə – otlamaqla məşğul idilər. Başları yeməyə elə qarışmışdı ki, hər şeyi unutmuşdular. Aslanlar da bunu görüb otların arasında gizlənmiş, pusquya durmuşdular. İlk dəfə ova çıxan bala aslanlar həm həyəcanlı, həm də həvəsli idilər. Analarının onlara öyrətdiyi ov üsullarından ən başlıcası şikarı tək deyil, birgə ovlamaq idi. Ancaq Xoflan anasının nəsihətinə

məhəl qoymayıb gücünü nümayiş etdirmək üçün ona ən yaxın olan ceyrana doğru şığırdı. Qardaşları isə Xoflanın qəfil hücumundan səksənib yerlərindəcə donub qaldılar. Snan inanırdı ki, Xoflan onu tuta biləcək. Ancaq Qran içində Xoflanın ovun dalınca birgə deyil, tək qaçmasına hirslənsə də, qəzəbini udub qardaşına kömək etmək üçün onların dalınca qaçdı. Qran var gücünü toplayıb Xoflanı haqladı, ancaq ceyran Xoflandan sürətli və irəlidə olduğu üçün ikisi də tənənfəs olub dayandılar. Qran gülümsəyə-gülümsəyə:

– Tuta bilmədik. Eybi yox, kefini pozma, növbəti dəfə tutarıq.

– Qran, elə bildim tutacağam. Görəsən, anam onları necə tutur?

– Hə, düz deyirsən, gərək anamızdan soruşaq görək, o bunu necə edir? Yoxsa ac qalacağıq.

– Snanı da götürüb gedək anamızın yanına. Bizə bunları necə ovlamalı olduğumuzu öyrətsin.

– Gəl, ürəyini sıxma. Elə bərk qaçırdı ki, mən də qaçsaydım, onu tuta bilməzdim.

Ana aslan onlar ağızlarını açıb sual verməyə macal tapmamış dedi:

– Əzizlərim, mən hər şeyi görürdüm. Narahat olmağa, heyifsilənməyə dəyməz. Bu sizin ilk cəhdiniz, ilk ovunuz idi. Həm də ceyrancıyür ovlamaq elə də asan iş deyil. Hətta bir də görürsən yaşlı aslanlar belə onları tuta bilmir.

Xoflan tənənfəs halda dilləndi:

– Anacan, bəs sən onları necə ovlayırsan? Axı onlar çox sürətlidir.

– Bəli, onlar sürətlidir. Amma sizin cəhdinizin uğursuzluqla bitməsinin səbəbi təkcə onların sizdən sürətli olmasında deyil. Ova doğru hücumu keçmədən öncə bir plan qurmalısınız: pusquda kim dayanmalı, ovun qabağını kim kəsməli və şikarın arxasınca kim qaçmalıdır. Əvvəlcədən bunu dəqiqləşdirməlisiniz. Sürünün ən zəifini seçməlisiniz. Onun hansı olduğunu dəqiqləşdirdikdən sonra həmlə etməlisiniz.

– Niyə zəifini seçməliyik, axı sən bizə deyirdin ki, biz aslanlar meşələrin şahıyıq. Biz ən güclülük.

– Yox, biz, həqiqətən, ən güclüyük.
– Elə isə nə üçün zəifləri seçirik?
– Əslində, biz zəifləri seçməklə həm onlara yaxşılıq edir, həm də çox zəhmət çəkmirik.

– Onlara necə yaxşılıq edirik ki?

– Əgər biz zəifləri tutmasaq, onlar sürüdə çoxalar, başqalarına xəstəliklərini keçirər, tez bir zamanda məhv olub gedərlər. Beləcə, biz yeməyə heç nə tapmırıq.

– Ana, bəs ən zəifi necə seçib tanıyaq?

– Bunu siz zamanla anlayacaqsınız, zəiflər sürüdən bir az aralı, ən təzə-tər otları yeyən ceyranlardan kənarında otlayar, çox vaxt sürüdən arxada tək və yalqız gəzər. Bəzən isə gözə çarpmamaq üçün sürünün arasına girərlər. Onları yalnız gəzərkən ləngliyindən anlaya bilərsiniz.

Xoflan dedi:

– Uşaqlar, gəlin getdik. Bu dəfə onları qəşəngcə tutacağam.

Qran dedi:

– Tutacağam yox, tutacağıq. Axı anam indicə dedi ki, birgə hərəkət edək.

Snan dedi:

– Tez olun. Acından ölürəm. Bir azdan ot yeməyə başlayacağam.

Qran dedi:

– Sən, sən pusquda dayanırsan, Xoflan, sən ceyranı qovursan, mən isə onun yolunu kəsirəm.

Xoflan dedi:

– Yox, qardaş, mən yorulmuşam, yaxşısı budur, onları sən qov, mən də yolunu kəsim. Bir də bax gör, anamın dediyi kimi ceyranı seçə biləcəksən?

– Bu dəfə uğurlu alınar. Birgə hərəkət etsək, əminəm ki, bir ceyran tutacağıq. Gəlin getdik.

Günortakı uğursuz ovdan sonra hələ də bala aslanlar fürsət gəzirdilər. Təhlükənin sovuşduğunu düşünən ceyranlar yenidən hər şeyi unudub otlamağa başladılar. Aslanlar yavaş-yavaş bayaqkı sürüyə yaxınlaşdılar. Gözləri zəif ceyran axtardı.

Xoflan dedi:

– Qran, odur, bax, odur. Qıraqda dayanmış ceyran.

– Dayan, Xoflan, dayan görək o necə hərə-

kət edir. – Aslanlar bir müddət otlayan ceyranı izlədilər. Ceyranın axsadığı hiss olunurdu.

Qran dedi:

– Sən seçməyi yaxşı bacarırsan. Elə isə hərəkətə keçək. Mən onun arxasınca düşüb qovar, siz də hərəniz bir kənarda dayanıb gözləyər, hansınıza tərəf gəlsə, yolunu kəsər, tutarsınız.

Qranın tapşırığından sonra qardaşlar hərəsi bir tərəfə ayrıldılar. Qran Xoflan və Snanın lazım olan yerdə durduğunu görən kimi, gizli-gizli ceyrana tərəf irəliləməyə başladı. Artıq hücumə keçmək vaxtı idi. Qran qəfil iti sürətlə ceyrana tərəf qaçmağa başladı. Aslanın gəldiyini hiss edən ceyranlar qorxudan hərəsi bir yana dağıldılar. Ancaq Qran qətiyyətlə əvvəlcədən göz qoyduğu ceyranın arxasınca qaçırdı. Ceyran isə gah sürüyə qoşulur, gah da onlardan ayrılırdı. Qran getdikcə sürətini artırır, həyəcanlı ceyran arxasınca düşən aslandan xilas olmağa çalışırdı. Canının hayında olan ceyran özü də bilmədən aslanların onun üçün hazırladığı tələyə doğru irəliləyirdi. Xoflan Qranın arxasınca qaçdığı

ceyranın ona tərəf gəldiyini görən kimi kolluqdan çıxıb ceyranın üstünə şığıdı və atılıb onun boğazından tutdu. Qran və Xoflan ovladıkları ceyranı sürüyüb analarının onları gözlədiyi yerə sarı apardılar. Anaları onları görüb sevindi:

– Sizinlə qürur duyuram, mənim gözəl balalarım. Siz artıq sərbəst ov edə bilərsiniz.

O gündən qardaşlar birgə ov etməyə başladılar. Xoflan ən zəif heyvanı seçir, sonra Snanla birgə Qranın qovaladığı ovu tuturdu. Günlər qardaşlar üçün xoş və gözəl keçirdi.